

SEMINÁRNÍ PRÁCE

ČERVENÁ ŘEPA

do předmětu MSBP/BK_PPS Praktikum k poznávání přírody a společnosti

UČO: 349244

Jméno: Matušková Kristýna

Akademický rok 2013/2014

1) **Název a fotografie pomůcky:** Červená řepa.

2) Definice pojmu označujícího pomůcku:

Červená řepa je zelenina je dvouletá rostlina, zástupce kořenové zeleniny, u které se konzumuje její podzemní část, hlíza. Tato zelenina obsahuje velké množství léčivých a tělu prospěšných látek. Barvivo červené řepy rozšiřuje věnčité tepny a zpevňuje stěnu vlásečnic. Z jejích přímo léčivých účinků jmenujme též účinky močopudné, vylučuje sůl z těla, povzbuzuje činnost žaludku a tvorbu žluči, pomáhá po rekonvalescenci při borelioze a klíšťové encefalitidě a má pozitivní vliv na zrak.

3) Definice pojmu vhodná pro děti:

Řepa je zelenina, která roste pod zemí. Používá se v kuchyni při vaření- saláty, polévka boršč. Řepa má dvě části- podzemní část, které se říká bulva a část nadzemní. Z části, která je jedlá, vyrůstají listy, které jsou zeleno-červené. Řepa je červeně zbarvená.

(Využití didaktického materiálu: demonstrační obrázky, fotografie, vejce.)

4) Zdůvodnění výběru pomůcky:

Červená řepa je přírodninou, která je většinou známá spíše jako zavařenina, jejíž konzumace upadla z větší části kvůli školním jídelnám, kde byla často podávána k jídlu. Povědomí o řepě a jejím pěstování se udržuje díky pohádce O Červené řepě, která je mezi dětmi velmi oblíbená a je také jednou z nejčastěji dramatizovaných pohádek v mateřských školách. Je tedy na místě, aby se děti dozvěděly více o této plodině. Měly by být schopné ji poznat a alespoň tušit, jak se pěstuje, případně znát její blahodárné účinky.

5) Popis jednotlivých činností využívajících nebo motivovaných pomůckou:

A. POZOROVÁNÍ

Otázky pro děti: Jak řepa vypadá?
Jaký má řepa tvar?
Jakou má řepa barvu?
Jak řepa vypadá, když se rozřízne?
Jak vypadá, když se řepa uvaří?
Co se stane při vaření řepy?
Jak se jmenuje část, která se jí?
Kde roste řepa?
Můžeme řepu najít volně v přírodě?
Která jídla se z řepy dělají?
Co se dělá s listy řepy??
Jakou barvu mají listy řepy?
Proč je řepa zdravá?

a. **POPIS VLASTNOSTÍ**

TVAR: Řepa může mít dle odrůdy různé tvary. Nejnámější odrůdy jsou ovšem kulovitěho tvaru.

VELIKOST: Velikost řepy je závislá na její odrůdě. Možnost porovnání těchto druhů i ve vztahu s řepou z pohádky.

b. VYUŽITÍ

K čemu řepu potřebujeme?

1. Červená řepa je využívána jako přírodní barvivo pro tvorbu různých výrobků- batika, malba štávou místo barvy.
2. V potravinářství a stravě (konzumní význam) – řepa je významnou plodinou plnou vitamínů. Využívá se hojně ve zdravé stravě. Konzumace je možná jak tepelně upravená, tak za syrova. Nejčastěji je řepa známá jako zavařenina, poté jako potravina pro tvorbu salátu a jiných pokrmů.

B. POHÁDKA – „O Červené řepě“

ČETBA POHÁDKY „O Červené řepě“ – motivace, společná četba pohádky a následné společné převyprávění s pomocí metodických obrázků, dramatizace; správné pořadí postav, jak šly za sebou.

Byli jeden dědeček a babička a měli malou vnučku. Hospodařili na svém malém políčku a chovali několik domácích zvířátek. Každý den vnučka Evička pomáhala svým prarodičům krmit husy, slepice a dobroty také

nosila pejskovi, který měl před domkem svou misku. Pejsek nebyl lakomý a pokaždé schoval něco na zub pro kočičku. Ta pak odsypala ze svého pár drobtů k myši komůrce na půdě. Nakrmená myška si pak s kočičkou hrála na honěnou třeba celou noc. A tak tu spolu hezky žili.

Zatímco Evička krmila zvířátka, babička pracovala v kuchyni, děda, ten měl na starost pole. Brzy ráno se svou prací začínal a pozdě večer s ní končil. Sázel, zaléval, plel, okopával a o co víc pracoval, o to víc se rostlinkám dařilo. Vypěstoval řepu takovou, že se na ni chodili dívat ze sousední vsi. Byla obrovská, zabírala půlku pole a stále rostla a zvětšovala se. Nedalo se nic dělat, děda ji musel vykopat. Přece jen to jeho pole zas tak velké nebylo. Motyka se mu však hned zlomila. Co teď? Jak tu řepu dostat ven?

Zavolal na pomoc babičku. Ta uchočila dědu v pase, ten chytil ze všech sil silné listy a společnými silami táhli, táhli, ale řepu nevytáhli.

Babička zavolala Evičku. "Ráda pomohu, však vy se o mne také staráte," přiběhla ochotně Evička. Ač se snažili ze všech sil, řepa nepovolila.

Vnučka běžela pro pejska. Pes chytil Evičku, Evička babičku, babička dědečka, dědeček řepu - táhli - táhli, táhli, ale řepu stejně nevytáhli.

"Haf, haf, sami nic nezmůžeme. Kočičko, pojď nám na pomoc!" přivolal pejsek kočičku. Ta se postavila do řady, chytila pejska, ten vnučku, ta babičku, ta dědečka, ten řepu - táhli, táhli - už se zdálo, že řepa trochu povoluje - ale nakonec ji nevytáhli.

"Budeme to muset vzdát. Na takovou velikou řepu nemáme dost sil," vzdychal zklamaně děda.

"A co já?," ozval se dole u země pisklavý hlásek. To přišla kočičce na pomoc malá myška.

"Ty myško? Jsi taková maličká. Jak bys mohla pomoci?" Nevěřila babička.

Děda se jen smál a taky nevěřil.

Ale myška už stála v řadě. Chytila se pevně kočičky, kočka pejska, pejsek vnučky, vnučka babičky, babička dědečka, dědeček řepy - táhli, tááhli, táááhli - a najednou rup! - řepa byla venku.

Zůstala po ní v zemi díra, že by se tam vešel povoz i s koňmi...

Jak řepa povolila, svalili se všichni na jednu hromadu, smáli se a smáli. Společnými silami se jim dílo podařilo.

c. DRAMATIZACE POHÁDKY

Dramatizace pohádky „O Červené řepě“:

- Kostýmy a převleky pro děti – zvířátka (husa, pes, kocour, koza, ježek, rak) a vejce; kostýmy loupežníků.
 - Rekvizity a kulisy (namalovaná chaloupka, les atd.).
-

D. BÁSNIČKA

Dědek řepu zasadil,
u pole se posadil,
čeká, čeká,
mráz ho leká,
sluníčka se bál, dešti jenom lál.

Bez večere, bez oběda
čeká dědeček,
najednou se hlína zvedá,
roste kopeček.

„Bábo, roste řepa!“
„Dědku, co tam vidíš?“
„Bábo, což jsi slepá?!“
„Dědku, ty mě šidíš!“

Zavolali vnučku,
vnučka pejska,
pejsek kočku,
kočka myš,

sedli si a čekají,
šepty, šepety, šeptají.

Myšce byla dlouhá chvíle,
hopsala si rozpustile.

Trhla kočkou,
kočka pejskem,
pejsek vnučkou,
vnučka babkou,
babka dědkem.

Dědek prázdné ruce měl,
ničeho se nedržel.
Udělalí bác!

Kopeček se ještě chvěje,
jak se pod ním krtek směje!

Zdroj: <http://www.predskolaci.cz/?p=8342>

E. PROCVIČOVÁNÍ DIDAKTICKÝCH SCHOPNOSTÍ

Děti si logopedickým cvičením mohou procvičit písmeno Ř.

Malujeme abecedu (09/2009)

WWW.PREDSKOLACI.CZ

Ř ř

ŘEPA

Zdroj obrázků: <http://office.microsoft.com/ta-cz/20art>

F. VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Omalovánky:

Správné uchopení pastelky/ tužky, procvičování barev, správné vedení linií.

G. HUDEBNÍ ČINNOSTI

Možnost využití písně o řepě. Návuk písně, zapamatování si slov. Součástí může být i dramatizace písně, děti předvádí proces sadby, růstu a následném vytahování řepy.

řípu dědek vsadí – vyroste mu převeliká
on rád hodně sladí, s výnosy se nepotýká

nadarmo potom svaly napíná
marně i mozek do hry zapíná
vytáhnou nemůže a tak si dup´
a vtom mu kotník křup´
hej rup!

bábu dědek volá: znásobíme sílu paží
řepa neodolá, už se jí to nepodaří

nadarmo bába svaly napíná
marně i mozek do hry zapíná
zbytečně nad řepou krouží, jak sup
naprázdno klape chrup
hej rup!

řípa trčí v poli, na odív svý tělo dává
vrásky po okolí agronomům přidělává

dědeček s babičkou si libují
hodně si od Spolany slibují
užívaj Sacharin – to šetří zub
a navíc dědek zhub´
hej rup!

Zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=K0SmJQ4kfH4>

a. **POHYBOVÁ HRA**

V rámci pohybové chvílky je možné hrát s dětmi následující pohybové hry, které jsou motivovány velikonoční pohádkou O Řepě (vytahování řepy ze země).

Přetahování lanem: Děti dostanou lano, které je značeno uprostřed šátkem, barvou. Děti simulují proces vytahování řepy ze země v na to určeném místě, které je řádně označeno. Přetahovat se mohou jak jednotlivci, tak skupinky, ve kterých se děti mohou držet za pas a přetahovat se s druhou skupinkou.

(Rozvoj verbálních a nonverbálních dovedností, rozvoj hrubé motoriky, uvědomění si vlastního těla, rozvoj kooperace a koordinace pohybu.)